

AMELİYATHANE KURALLARI VE GELENEKLERİ

Prof. Dr. Tamer Akça

prof. dr. tamer akça

ameliyathane

- kurallar
- resmi / gayrı resmi
- gelenekler

etkili ve güvenli çalışma

- bilinmesi
- sıkı sıkıya uyulması

ameliyathane

ameliyathanede iken

- saygı
 - yapılan işe
 - ekibe
- profesyonel
- dikkatli

girişte izin

- daha önce bilgi verilmiş ve izin alınmış bile
- gereksiz giriş-çıkışlar
 - ekibin konsantrasyonu
 - sterilite

odanın terk edilmesi

- itiraz etmeden uy
 - kritik anda konsantrasyon ihtiyacı
 - sterilitenin bozulması

ağır ameliyat şartları

- ık
- ekibi rahatsız etmeden, sessizce

ıkmak olası değilse

- bir yere otur

karşılaştırma!

- bařka merkezlerle
- bařka ekiplerle
- bařka ekipmanla

sabah

- “bir şeyler atıştırmak”
- iyi bir kahvaltı

uzun süre hareketsiz kalma

- zaman zaman odanın içinde kısa adımlar
- steriliteye dikkat

ameliyathane personeli

prof. dr. caner cakca

oda ve malzeme sorumlusu

- personel veya hemşire
- odayı hazırlattırmak
- temizliği denetlemek
- özellikli malzemeleri getirmek
- misafirlerle ilgilenmek

cerrahi hemşiresi, teknisyen / tekniker (schwestern)

- cerrahi asiste etmek
- cerrahi malzemeleri
 - steril olarak hazırlamak, düzenlemek
 - gerekli oldukça bunları cerraha vermek
- ameliyat sonrasında malzemelerin ve gazlı bezlerin sayımını yapmak

“tepsi; masa”

- steril
- uzak dur

dokunma

- ameliyat bitmiş ve hasta uyanmış olsa bile

anesteziist veya anestezi teknisyeni

- ekipmana dokunma
 - ayarı değişebilir
- yanlışlıkla dokunulursa
 - bildir

ameliyathane kıyafeti

prof. dr. tamara

akça

günlük kıyafetler
takılar
saçlar
ayakkabılar

özel cerrahi kıyafetler
künnye, bilezik, kolye,
yüzük
bone
özel terlikler (sabo)
galoş

maske

- ince tel
- nefes alma
- konuşma
- öksürme
- hapşırma

cerrahi gözlük

steril ekip

- cerrahi yıkanma
- steril cerrahi önlük (*boksör gömlek*)
- eldiven

steril cerrahi aletler ve örtüler

Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy

steril alan

- yeşil veya mavi renkli steril cerrahi örtüler

hasta

- cerrahi sabunlarla yıkama (*boyama* veya *batikon*)
- steril cerrahi örtüler (*çarşaf* veya *örtü*)

hemşire tepsisinin / masasının üzeri

- uzak dur
- yanlışlıkla dokunma

steril olmayan alan

sterilite için formüller

yeşil veya mavi örtü	şeffaf plastik torba içindeki tüm cerrahi alet ve malzemeler	bir alanın veya malzemenin steril olup olmadığından emin olunamıyorsa
<ul style="list-style-type: none">• hemen daima steril bir alan	<ul style="list-style-type: none">• steril	<ul style="list-style-type: none">• STERLİMİŞ GİBİ

nerede durmalı?

prof. dr. tamer akca

sorumlu hemşire/ personel

- steril olmayanlar

cerrahi ekip

- cerrahın ve ekibinin bir adım arkasında

anestezi ekibi

- hastanın baş tarafında
- anestezi ekibinin hemen yanı
- izin

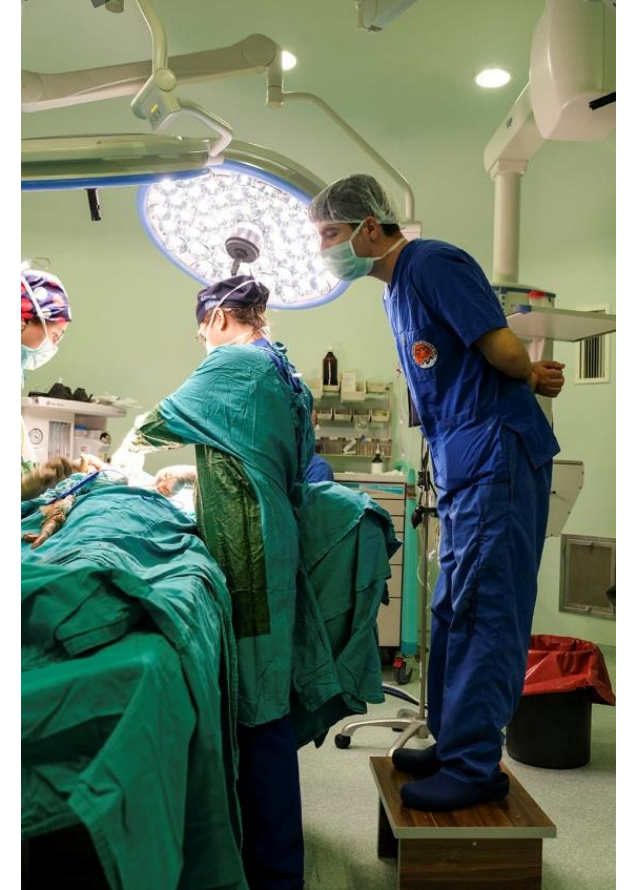
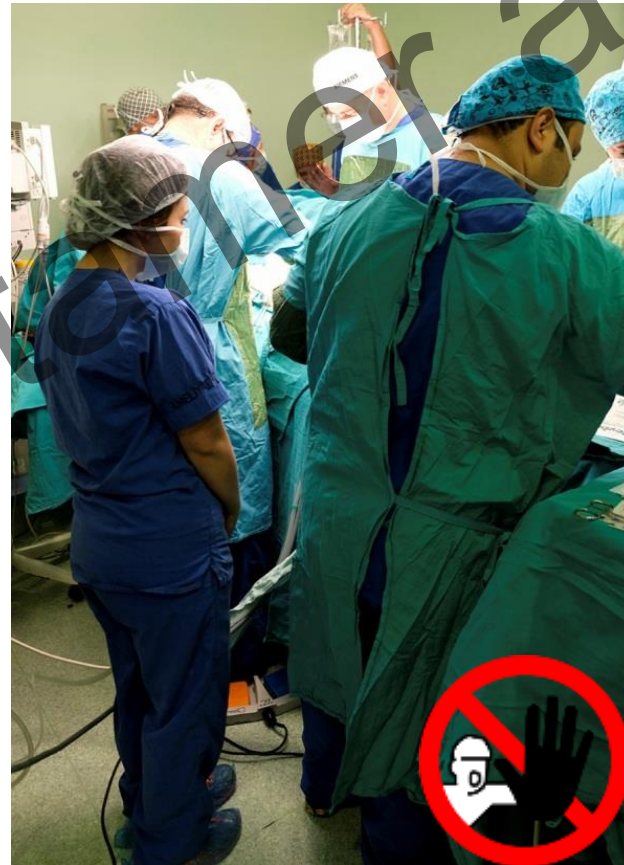
“güvenli mesafe” >30 cm

**steril olarak
yıkandıktan
gösterilmişse**

- cerrahi alana geçmeden
- cerraha sor

**ekipten
yüksekte**

- basamaklar

**nerelere / nelere
dokunulabilir?**

prof. dr. tamer akça

steril olmayanlar

cerrahi önlük

eldivenler

eller
arkada

cerrahi örtüler

malzemeler

steril olanlar

sadece steril olan şeyler

steril olmayan bir
alana
dokunulduğunda

- cerrahi ekibi uyar
- eldivenleri veya cerrahi kıyafetleri değiştir

hastanın yanında
olunmadığı
durumlarda

- eller karın üzerinde bağlı

hastanın yanında
duruluyorsa

- eller hastanın üzerine örtülen steril örtülerin üzerinde
- asla yukarı kaldırma

konuşma

zamana karşı
yarış

en üst düzeyde
dikkat

**cerrahi kibar
bir sanat değil**

hasta güvenliği

sessizlik

ameliyatta konuşma önceliği

- ameliyatta konuşma önceliği
- cerrahın
- ameliyatı yönetmek
- izleyicilere yapılan işlemi anlatmak
- önemli bir anatomik oluşumu veya patolojiyi göstermek

hastanın güvenliğini ilgilendiren kritik durumlarda

- izleyiciler
- diğer ekip üyeleri
- anestezi ekibi
- cerrah bir cevap bekliyorsa
- soru

cerrah konuşmuyorsa

- ameliyatla ilgili kritik bir durum
 - ortam tamamen sessiz olmalı
- cerrahi ekibin konsantrasyonunu bozacak gereksiz sesler çıkartma

cerrahın birincil sorumluluğu

- hastanın ameliyatının güvenle tamamlanması
- eğitim ikinci sırada

gerektiğinde soru sormaktan kaçınma

- ameliyatın kritik anlarının dışında uygun bir zaman kolla
- cep telefonları

bölgesel anestezi

- hasta uyanık
- etrafı seyrederek konuşulanları dinler
 - konuşmalar
 - şakalaşmalar
 - gülüşmeler

hasta-hekim ilişkisindeki güven

- kendisi ile ilgili olmayan konuşmaları bile üzerine alınabilir

hastanın ana dili farklı bile olsa

- hasta hakkında yapılacak saygısız konuşmalar
 - bahsetmek bile gereksiz

cerrahi

- risksiz?
- basit?
- dikkat
- ciddiyet

konuşma!

- kritik anlarda
- işler rutine dönmeden

kendi aranda

- fısıltı

prof. dr. tamer akça

öksürük ve hapşırma

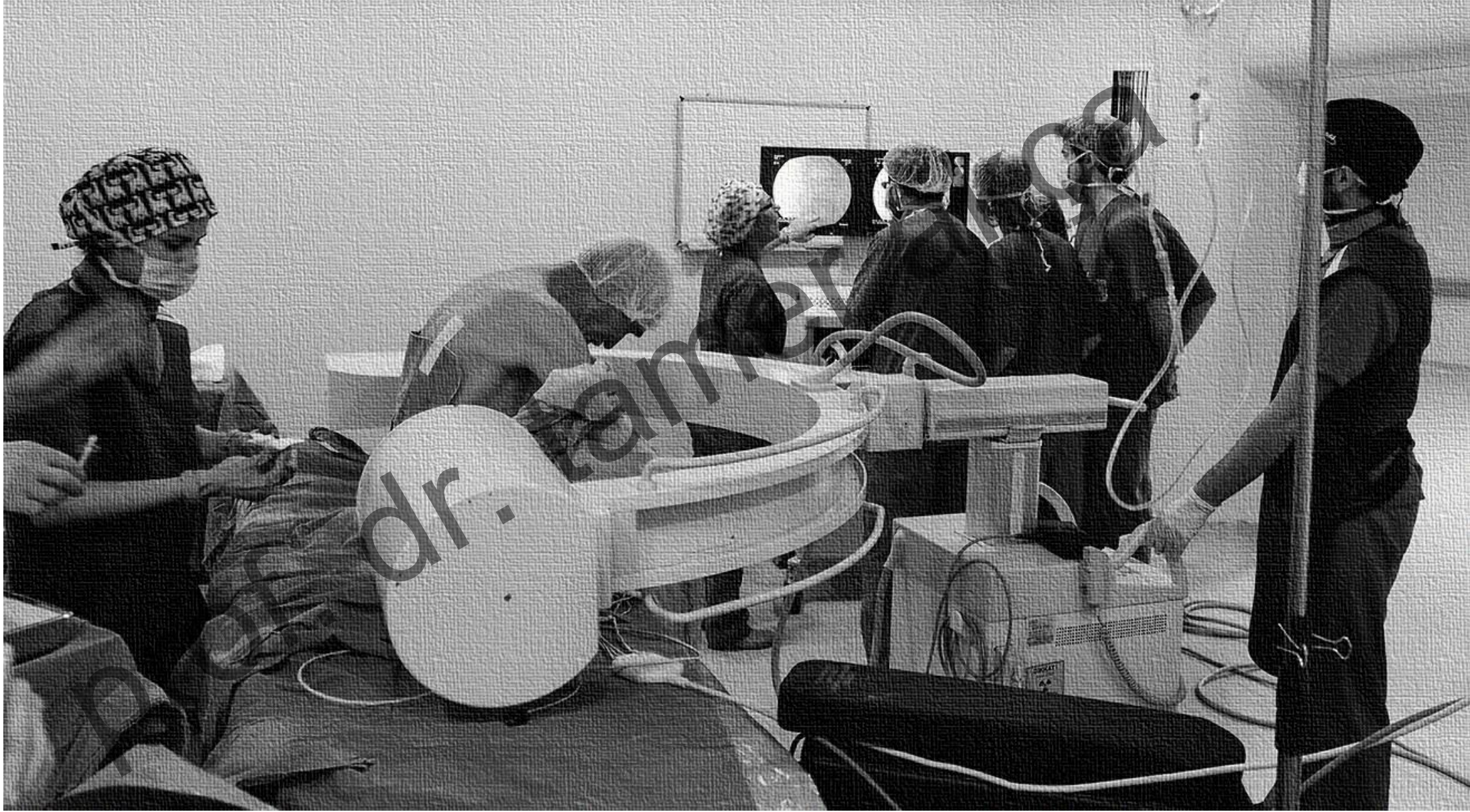
steril olmayanlar

- hasta iken
 - ameliyata girme
- sağlıklı iken
 - odadan dışarı çık

steril ekip üyeleri

- sağa veya sola dönerek değil
- doğrudan hastanın ameliyat yerine bakarak
 - maskenin kenarlarından dışarı

radasyondan korunma

kurşun kaplı önlük giyenler

- röntgen makinesine sırtını dönmez
- açıkta kalan kısımların radyasyona maruz kalması

yeterli kurşun önlük yoksa

- odadan dışarı çıkmalı
- üzerinde kurşun önlük bulunan kişinin arkasına

x-ışınları doğrusal bir şekilde ilerler

- kenar ve köşeleri dönemez

etik hassasiyetler

prof. dr. meri anıca

her türlü yazılı ve görsel dokümantasyon

- hastanın gizliliğine ve mahremiyetine saygı

görsel kayıtlar

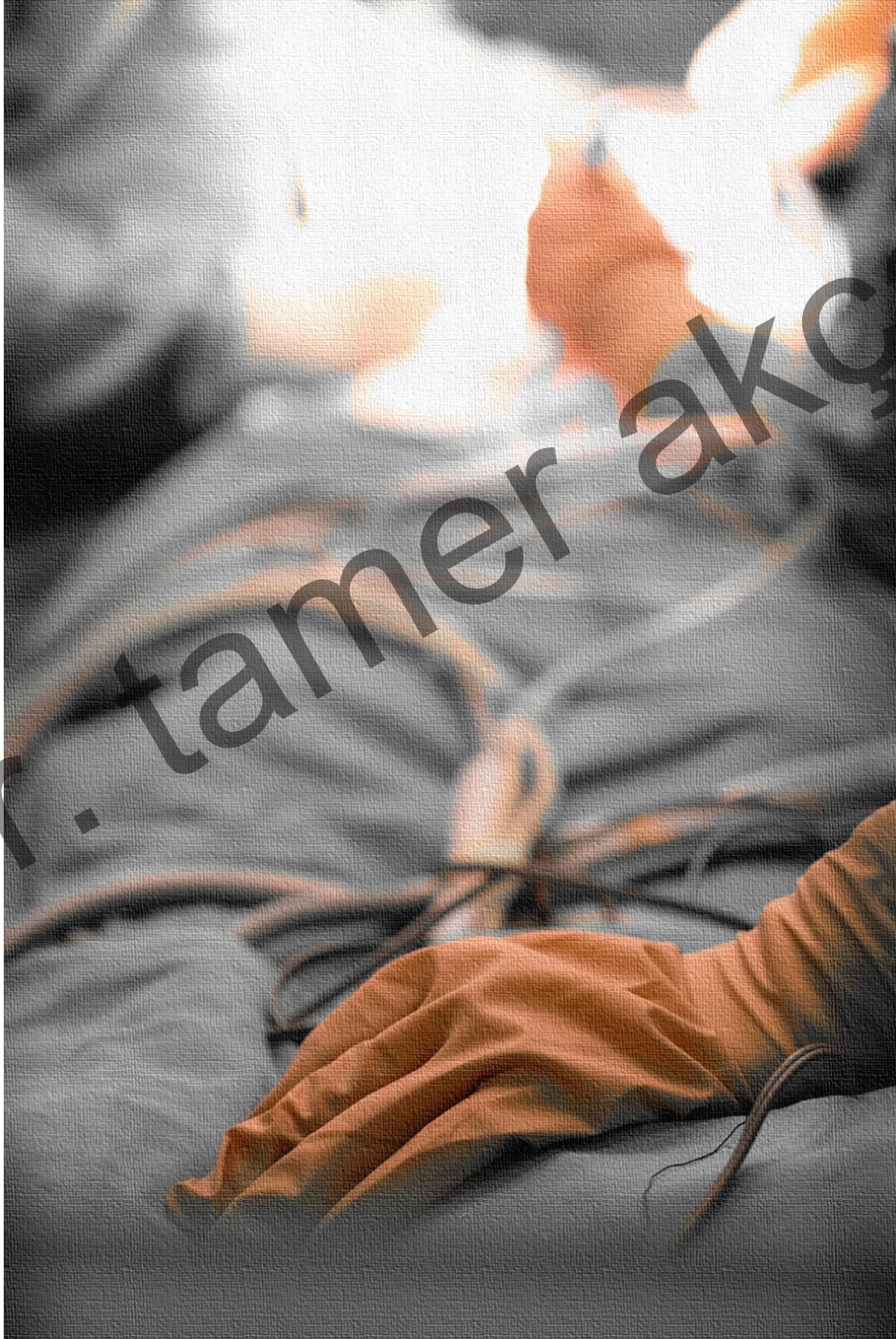
- hastanın tanınmasına neden olacak görüntüler

yazılı kayıtlar

- bilgiler kodlanmalı
- A.B, K, 56 y vb.

ameliyat odasında asepsi ve aseptik uygulamalar

Prof. dr. tamer akça

tıbbi asepsi

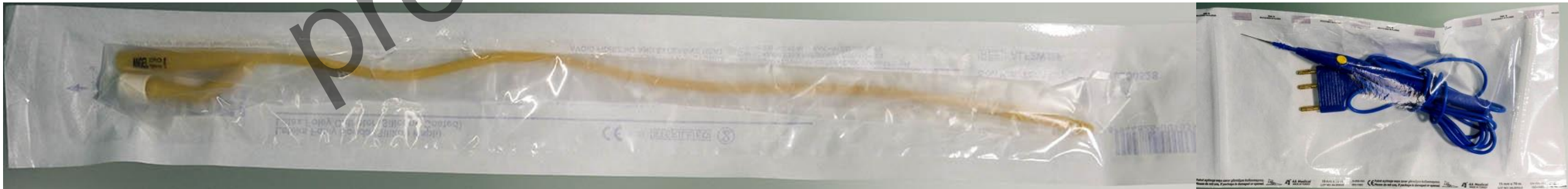
- patojen mo.ların bir kimseden diğesine veya çevreye yayılmasını önlemek için yapılan işlemler
- mo.ların kaynaktan çıktıktan sonra yok edilme yöntemleri

cerrahi asepsi

- uygulama yapılacak ortamın
- gerekli araç gerecin mo.dan arındırılması işlemi
- steril kurallara uy

asepsinin bozulması

- deri bütünlüğü bozulduğunda
- vücut boşluklarına girildiğinde
- hastalara bakım verirken
- üriner kateterizasyon, yara bakımı, parenteral uygulamalar vb.

antisepsi

- enfeksiyonun önlenmesi için
- kimyasal maddelerle temizleme işlemi
 - vücut yüzeyinde (deri ve mukoza)
 - yaralarda

antisepsi = doku dezenfeksiyonu

antiseptik solüsyonlar

- bakterisit
- Bakteriostatik
- su, sabun
 - kir ve bakterileri azaltır

cerrahi ekibin birinci amacı cerrahi alan enfeksiyonunu engellemek

bakteriyel bariyer

- steril alanda
- cerrahi olarak yıkanmış
- steril cerrahi gömlek, eldiven, maske

diğer önlemler

- hastanın risk değerlendirmesini doğru olarak yapmak
- çevre temizliği
- cerrahi aletlerin ve malzemenin dezenfeksiyonu
- gerektiğinde antibiyotik profilaksisi
- ameliyat odası aktivitelerinin kontrolü

steril alanda sadece
cerrahi olarak yıkanmış ve
steril kıyafetleri giymiş
kişiler çalışır

steril alan yaratmak için
steril cerrahi örtüler
kullanılır

steril alanda kullanılan
bütün aletler ve
malzemeler steril olmalı

steril cerrahi alana verilen
bütün malzemeler sterilite
ve bütünlük kurallarına
uygun olarak açılmalı,
dağıtılmalı ve taşınmalı

steril alan sürekli olarak
izlenmeli ve korunmalı

bütün ekip steril alanın
devamlılığını sağlayacak
şekilde hareket etmeli

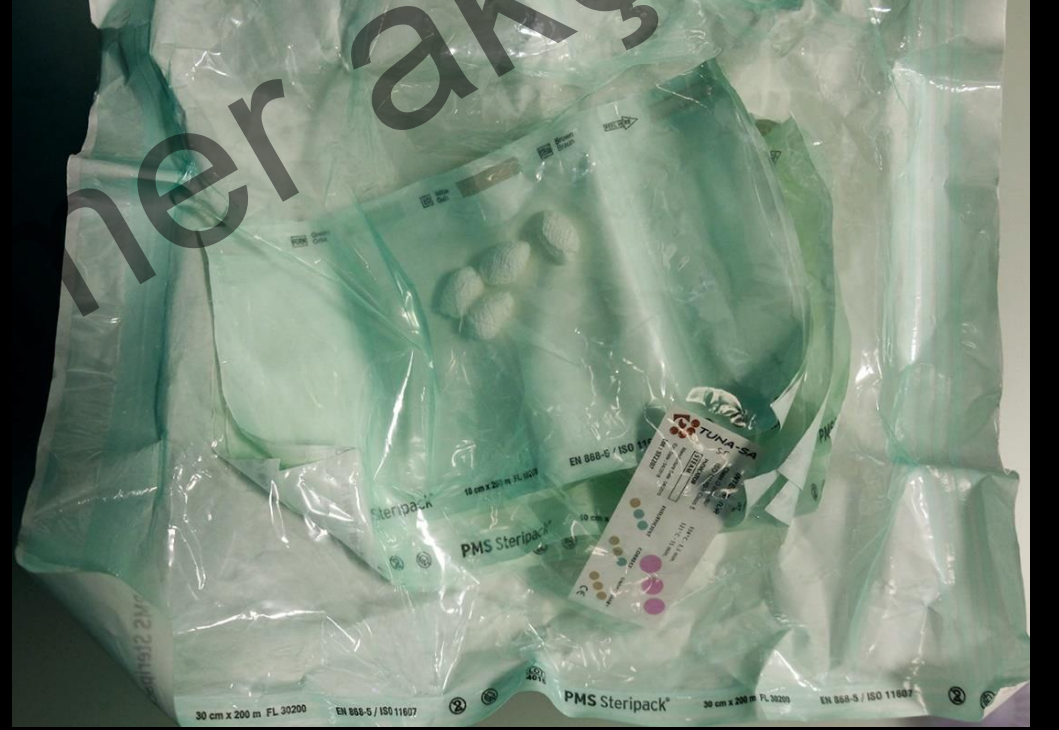
steril alanda sadece cerrahi olarak yıkanmış ve steril kıyafetleri giymiş kişiler çalışır

steril alan yaratmak için steril cerrahi örtüler kullanılır

steril alanda kullanılan bütün aletler ve malzemeler steril olmalı

steril cerrahi alana verilen bütün malzemeler sterilite ve bütünlük kurallarına uygun olarak açılmalı, dağıtılmalı ve taşınmalı

steril alan sürekli olarak izlenmeli ve korunmalı

bütün ekip steril alanın devamlılığını sağlayacak şekilde hareket etmeli

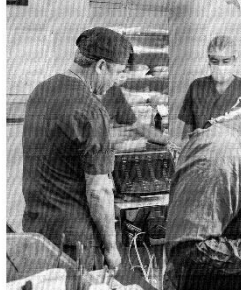

özet

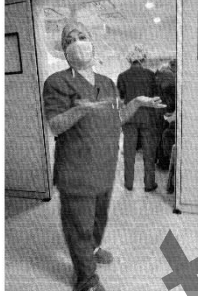
ameliyathane

ameliyathane personeli

ameliyathane kıyafeti

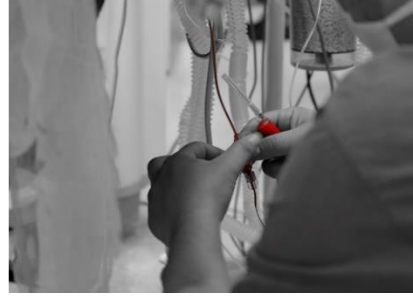
steril cerrahi aletler ve örtüler

nerede durmalı?

nerelelere dokunulabilir?

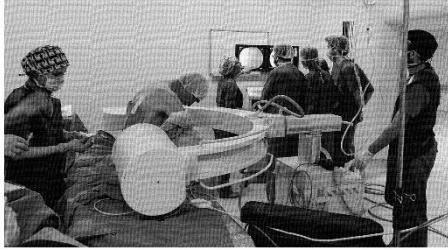
konuşma

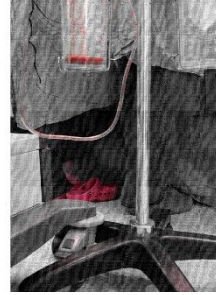
öksürük ve hapşırma

radasyondan korunma

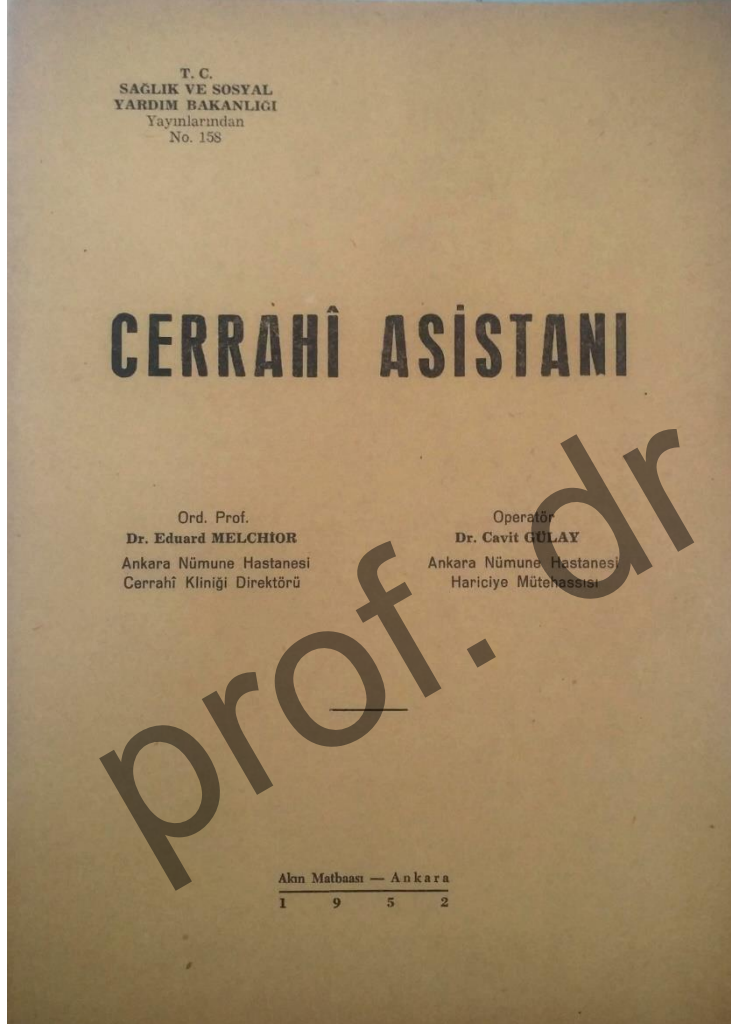
etik hassasiyetler

ameliyat odasında asepsi ve aseptik uygulamalar

okuma önerisi

Cerrahi Asistanı

Dr. Eduard Melchior

Dr. Cavit Gülay

TC SSYB

Ankara, 1952